

TERSCHELLING HOUDT KOERS

Coalitieakkoord 2014-2018

Dit akkoord bestaat uit drie onderdelen:

1. Het bestuursakkoord
2. Het beleidsakkoord
3. Samenstelling College van B&W, incl. portefeuilleverdeling

1. Bestuursakkoord

Onderstaande partijen komen het volgende overeen:

- Zij nemen gezamenlijk verantwoordelijkheid voor een College gedurende de periode 2014-2018

Ten aanzien van de samenstelling van het College

- Zij benoemen in het College namens elke deelnemende partij, één wethouder;
- de wethouders worden aangesteld voor een deeltijdfactor van 0,7 fte.

Ten aanzien van het Collegeprogramma

- het College krijgt de opdracht - met het oog op de behandeling van de begroting van 2015 - de gemeenteraad een collegeprogramma aan te bieden, inclusief een sluitend financieel beeld voor het begrotingsjaar 2015. Bij de begrotingsbehandeling in het najaar van 2014 wordt een sluitend meerjarenperspectief geboden.

Ten aanzien van de werkwijze

- het College geeft uitvoering aan het bijgevoegd inhoudelijk beleidsakkoord;
- de partijen die deelnemen aan de coalitie kunnen er van uitgaan dat de voorstellen van het College in overeenstemming zijn met het beleidsakkoord;
- Voor wat betreft voorstellen zonder binding met het beleidsakkoord (waaronder voorstellen vanuit gemeenschappelijke regelingen) maken partijen hun eigen politieke afweging. Over deze voorstellen, inclusief de mogelijke scenario's (waarbij het College in principe een voorkeursoptie aangeeft), wordt in de raad het debat gevoerd.

Ten aanzien van de begroting

- in te dienen amendementen, die invloed hebben op de begroting worden voorzien van een deugdelijke dekking;
- de financiële deskundigheid van de raadsfracties wordt versterkt.

Ten aanzien van de omgang met elkaar

- De leden van de gemeenteraad gaan in woord en houding respectvol met elkaar om;
- Ook de belangen en de standpunten van de minderheid zullen serieus meegewogen worden.

2. Beleidsakkoord

Ondertekenende partijen komen het volgende overeen:

Burgers en bestuur

A. Communicatie en burgerparticipatie

- De gemeente is er voor de burgers: de dienstverlening wordt eigentijds en efficiënt vorm gegeven, dus ook waar realiseerbaar digitaal. Verbetering van de communicatie zal hierin nadrukkelijk aandacht krijgen. De specifieke loketfuncties voor ondernemers, zorg en duurzaamheid moeten dit jaar operationeel worden.
- De besluitvorming in de Raad moet zodanig worden ingericht dat (organisaties van) burgers vroegtijdig in het proces invloed kunnen hebben op de planvorming van de gemeente (burgerparticipatie). De gemeente maakt plannen in principe dus in samenspraak met inwoners, ondernemers en instellingen en zoekt op voorhand naar draagvlak bij belanghebbenden.
- Er zal een gezamenlijke visie op “interactieve beleidsvorming” worden geformuleerd; hiertoe zal met ondersteuning van de griffie een concept worden opgesteld, dat met preadvies van het College, ter besluitvorming aan de gemeenteraad wordt voorgelegd. Immers vanuit het besef dat de toekomst gezamenlijk moet worden vormgegeven is het nodig dat er, op basis van respect en onderling vertrouwen, naar elkaar wordt geluisterd en de dialoog wordt aangegaan. Inwoners hebben het gemeentebestuur veel te bieden: expertise, vaardigheden, inzet, tijd. De gemeente staat daarom open voor initiatieven uit de samenleving.

B. Zelfstandigheid

- We willen als eilandgemeenschap over onze eigen toekomst gaan. Een zelfstandig bestuur dat wil zeggen met eigen regie op leefbaarheid, economie, financiën, duurzaamheid, landschap en natuur. Met het oog op het behoud van de gemeentelijke zelfstandigheid moet de gemeente in ieder geval financieel gezond zijn, publiekstaken adequaat uitvoeren en een goede basisdienstverlening op het eiland in stand houden.
- De gemeente neemt de komende raadsperiode zelf het initiatief om, door middel van een onderzoek, een reëel beeld te krijgen van de kansen hoe zelfstandig te blijven.
- We willen samen met de Waddeneilanden aan robuuste en duurzame oplossingen werken, waarbij ook nadrukkelijk andere gemeenten en organisaties in beeld zijn.
- Er wordt stevig op ingezet om de naleving van de “waddentoets” blijvend te bevorderen, met name bij de rijksoverheid.

Orde en veiligheid

A. Veiligheidsbeleid

- Het veiligheidsbeleid vraagt onverminderde bestuurlijke aandacht. De openbare orde en veiligheid kent vanwege de geïsoleerde ligging een aantal specifieke kenmerken die het noodzakelijk maken dat bij regionale instanties permanent aandacht voor de eilandsituatie gevraagd wordt. Dat geldt niet in het minst voor de veiligheidsregio voor wat betreft rampenoefeningen en scholing.

- Orde en veiligheid is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van zowel gemeente als bedrijfsleven en samenleving.
- Het huidige lik-op-stukbeleid wordt gecontinueerd.

B. Handhaving

- Alle handhavingsprojecten worden begeleid door brede en heldere communicatie over motieven, doelen en wat wel en niet is toegestaan.
- Het huidige beleid wordt gecontinueerd conform de vigerende wet- en regelgeving. In daarvoor in aanmerking komende gevallen zal gebruik worden gemaakt van mediation, waardoor langdurige juridische procedures wellicht kunnen worden voorkomen.
- In het voorjaar van 2015 presenteert het college een voorstel aan de gemeenteraad gericht op deregulering. Zo zal de APV worden doorgelicht op mogelijkheden om regels te schrappen. De gedetailleerde bestemmingsplanregels worden getoetst op motieven en handhaafbaarheid, ook hierbij is dereguleren het uitgangspunt.
- De gemeentelijke prioriteit is in eerste instantie gericht op tegengaan en terugdringen van leegstand en recreatief gebruik van woonhuizen.
- De lopende programmatische handhaving (bijgebouwen bij recreatiewoningen) wordt voortgezet. Bij de vaststelling van het eerstvolgende handhavingsjaarprogramma stelt de gemeenteraad, rekening houdend met de financiële ruimte, nadere prioriteiten.

Ruimte en wonen

A. Ruimtelijke ordening

- Vastgestelde visie- en beleidsnota's blijven van kracht. Nieuw beleid, dat in overeenstemming is met dit akkoord, wordt gedurende de komende raadsperiode geïmplementeerd.
- De recent vastgestelde bestemmingsplannen vormen, naast de nog vast te stellen beheersverordeningen, het toetsingskader voor bouwplannen. Alleen als er sprake is van een duidelijk maatschappelijk en economisch belang worden wijzigingen buiten het vigerende bestemmingsplan door de gemeenteraad in behandeling genomen.
- De nog op te stellen ontwikkelvisie levert de bouwstenen voor de toetsingskaders voor ruimtelijke ontwikkelingen, dit om individueel gerichte besluitvorming te voorkomen.
- Het mogelijk maken van schuilgelegenheden in het buitengebied, ten behoeve van welzijn van dieren, zal bij de ontwikkelvisie voorzien worden van kaders.
- De door de gemeenteraad onlangs voor de B&Y locatie vastgestelde ruimtelijke ontwikkelingskoers wordt vastgelegd in een op te stellen bestemmingsplan.

"Dellewal"-locatie

- De door de gemeenteraad bij motie vastgestelde kaders voor invulling van de "Dellewal"-locatie, gaan samen met een door de gemeente op te stellen beeldkwaliteitsplan en vormen het uitgangspunt van ontwikkeling voor deze plek, dit met inachtneming van de mogelijke gevolgen van het op deze plek rustende conservatoir beslag.
- De gemeente staat positief tegenover de plannen van de Stichting "Baai Dellewal" om natuurontwikkeling in de oostelijke Dellewal te realiseren. Tot 1 januari 2015 krijgt de stichting de gelegenheid hiervoor fondsen te werven. Mocht de stichting hierin succesvol blijken en mocht de financiële haalbaarheid aangetoond zijn voor die datum, dan zal de

rol van de gemeente zich beperken tot de planologische aspecten en zal de grond, die nu door de stichting wordt uitgegeven met het oog op de financiering van de plannen, in beheer overgaan naar de stichting.

- Uitgangspunt is dat Dellewal niet onder de boekwaarde wordt verkocht.

B. Wonen

- Er zal onderzoek worden gedaan naar de woningbehoefte op Terschelling (WOBOF). Het college neemt het initiatief en zoekt hierbij samenwerking met de provincie Fryslân en woningstichting de Veste. De uitkomsten van de WOBOF zullen moeten resulteren in beleid.
- Het huidige provinciale contingeringsbeleid is op Terschelling beknellend. De slagkracht ontbreekt om in een overspannen woningmarkt in te spelen op kansen. Daarom wordt deze raadsperiode het overleg aangegaan met de provincie dat moet leiden tot afschaffing van de woningcontingentering. Uitgangspunt van beleid als gemeente is dat de uitkomsten van de WOBOF richtinggevend zijn.
- De uitvoering van de notitie invullocaties voor woningen wordt weer ter hand genomen zodra de uitkomst van de discussie over woningcontingenten hiervoor ruimte biedt. De bestaande kaders (invullocaties 2007) blijven in stand.
- De landelijke regelgeving met betrekking tot de zogeheten “kangoeroewoningen” zal worden gevolgd waarbij mogelijkheden zoveel mogelijk zullen worden benut..
- De prestatieafspraken met woningstichting “de Veste” worden snel geëvalueerd en, waar gewenst, bindend gemaakt in de huisvestingsverordening. Gevolgen van “de econoom” voor de woningmarkt worden geëvalueerd.
- De woningtoewijzing op basis van inschrijfduur wordt gehandhaafd.

Natuur, landschap en milieu

A. Ontwikkelvisie

- Voor het einde van 2015 heeft de gemeenteraad een nieuw integraal kader vastgesteld, waarin een duurzame ontwikkeling van het eiland centraal staat. Deze ontwikkelvisie kent een aantal cruciale keuzes op uiteenlopende terreinen en beleidsvelden, alle met ruimtelijke consequenties. De verschillende actoren zullen nadrukkelijk bij de ontwikkeling worden betrokken.
- De visie richt zich op de vraag hoe de verschillende ambities – met name de vooral op toerisme gebaseerde economie, het streven naar energieneutraliteit en zelfvoorziening, het behoud van de bijzondere natuur en de leefbaarheid– ruimtelijk optimaal te integreren zijn, waarbij het werk wat gedaan is voor de integrale gebiedsvisie wordt in principe geïntegreerd in de ontwikkelvisie.
- Totdat de visie vastgesteld is, houden we ons aan de vastgestelde beleidskaders op ruimtelijk gebied en wordt geen nieuw sectoraal beleid ontwikkeld. Een uitzondering hierop vormt het ontwikkelen van een beleidskader ten behoeve van terrassen en serres.

B. Duurzaamheid

- We houden vast aan de ambitie om als eiland zelfvoorzienend te zijn als het gaat om water en energie (dit in het besef dat het streefjaar 2020 lastig haalbaar wordt). De kans om binnen afzienbare termijn de winning van al het drinkwater op het eiland te realiseren, moet aangegrepen worden.

- De gemeente moet ruimtelijke keuzes maken voor wat betreft mogelijke ontwikkelingen voor de opwekking van zonne-energie.
- Innovatieve ontwikkelingen op het gebied van duurzame energieopwekking worden welwillend tegemoet getreden.
- Energie-eisen bij nieuwbouw zullen ambitieuzer worden opgesteld dan wettelijk is vereist. In samenspraak met lokale bedrijven en burgers wordt concreet beleid ontwikkeld met als einddoel dat bij nieuwbouw energieneutraal gebouwd wordt.
- De taak van de gemeente bij het realiseren is:
 - a) Het aanbieden van het 7-puntenplan aan de gemeenteraad (onder andere locaties voor zonneakkers mogelijk maken, gemeentelijke gebouwen verduurzamen, energieloket);
 - b) Als gemeente het goede voorbeeld geven;
 - c) Inzetten op het vergroten van de bewustwording van burgers.

C. Natuur

- Bevorderd zal worden dat de beheerplannen in het kader van Natura 2000 spoedig het levenslicht zien. Uitgangspunt is het kunnen blijven ervaren van de bijzondere natuur op Terschelling als een voor bezoeker en bewoner nadrukkelijke levensbehoefte.
- Natuurdoelstellingen mogen niet ten koste gaan van werken en recreëren.
- Er wordt gestreefd naar meer afstemming en eenduidigheid tussen de verschillende instanties op het terrein van wad- en strandbeheer.
- Kwelderontwikkeling biedt, in samenhang met een aantal doelen, kansen: natuurontwikkeling, cultuurlandschap restaureren, zeedefensie en landschapsvormgeving. De gemeente bezint zich hierbij op haar rol als trekker.

Economie, infrastructuur en toerisme

A. Economie en werkgelegenheid

- Het beleid is er op gericht om de diversiteit in stand te houden; dus naast de toeristische sector is er ook aandacht voor andere bedrijfstakken zoals de landbouw, de visserij, het MKB, de maritieme bedrijfstak en de rijksdiensten.
- Bij het gemeentelijk aanbestedingsbeleid zullen, binnen de kaders van wet- en regelgeving, de bedrijven op het eiland, waar mogelijk, nadrukkelijk betrokken worden.

B. Toerisme en recreatie

- De toeristische sector wordt gekenmerkt door kleinschaligheid. Het toekomstbestendig maken is een van de uitdagingen waarvoor de gemeente in de komende jaren staat.
- De toeristische markt wordt steeds nadrukkelijker vraaggestuurd. Voor het levensvatbaar houden van de toeristische sector zal hierop geanticipeerd moeten worden. In de ontwikkelvisie zullen de diverse belangen hierbij worden afgewogen.
- Nog in 2014 wordt een gastenonderzoek (TROM) georganiseerd: dit vormt een belangrijke bouwsteen voor de ontwikkelvisie.
- De vigerende beddenboekhouding is na 40 jaar achterhaald als sturingsinstrument van ruimtelijke ontwikkelingen en dient afgeschaft te worden. Sturing op de omvang van het toerisme is geborgd in relevante beleidskaders. In deze periode zal een initiatief hiertoe richting de provincie Fryslân ondernomen worden.

- Het toerisme kent een aantal kwalitatieve knelpunten. Daarom heeft de ontwikkeling van de kwaliteit, waaronder diversiteit en verbreding, rekening houdend met landschappelijke inpasbaarheid, prioriteit. Kwaliteit gaat voor kwantiteit!
- Bij beleidsbeslissingen zullen standaard de effecten op het toerisme getoetst worden.
- Het college zal, in samenspraak met ondernemend Terschelling, een voorstel voorbereiden voor de begrotingsbehandeling van 2015. Doel is het creëren van een ondernemersfonds. De opbrengst wordt besteed aan afrekenbare marketing- en promotiedoeleinden en aan de financiering van de nachtbewaking. Beheer en besteding wordt door ondernemers gestuurd en ondergebracht in een te vormen rechtspersoon. Ook gemeentelijke subsidies kunnen daar worden ondergebracht.

C. Verkeer, vervoer en kustbeheer

- De veerdienst is van grote maatschappelijke betekenis. De gemeente wil organiseren dat de Terschellinger gemeenschap invloed heeft op de uitoefening van de veerdienst.
- De gemeente bevordert een kortere vaarroute via het Schuitengat.
- De komende aanbesteding van het OV op Terschelling komt in het teken te staan van verduurzaming. Bij de concessieverlening zal worden bevorderd dat de bussen op aardgas dan wel groengas gaan rijden. Deze ambitie zal worden bepleit bij de concessieverlener (provincie).
- De gemeente onderzoekt de mogelijkheid van een samenvoeging van de haven behorende organisaties, zodat integratie van beleid en uitvoering bereikt wordt. Ook zal rekening gehouden worden met toekomstige investeringen in revitaliseringsprojecten in de haven. Daarbij zal gebruik worden gemaakt van natuurlijke momenten (bijvoorbeeld als groot onderhoud gepland is).
- De kustlijn van het eiland is in eerste instantie onze verdediging tegen de zee. Natuurontwikkeling is van secundair belang in de primaire waterkering. Deze insteek zal leidend zijn bij het vastleggen van definitieve kaders.

Jeugd en Onderwijs

- Onderwijs gaat uit van het bieden van optimale kansen voor alle op het eiland woonachtige kinderen. De inzet zal de komende periode op gericht zijn dat huidige werkwijzen in stand blijven en zo mogelijk versterkt worden.
- Het huisvestingsplan onderwijs wordt geactualiseerd. Verduurzaming zal van dat plan onderdeel gaan uitmaken.
- Voor jongeren op het eiland worden kansen gecreëerd, door bedrijven en onderwijsinstellingen te verbinden.
- Bestaande inspanningen ten behoeve van jongeren, zoals jeugdbeleid, onderwijs, sluitende aanpak en Stichting Jeugdwerk Terschelling (SJT), worden nadrukkelijk betrokken in de transities in het sociale domein.

Samenleven

- De uitvoering van een aantal zorgtaken voor jongeren en mensen met een beperking wordt een verantwoordelijkheid van de gemeente. Op het moment van vaststellen van dit beleidsakkoord zijn de exacte randvoorwaarden nog niet bekend. We moeten als gemeente nu wel voorbereidingen treffen.
- De door het Rijk beschikbaar gestelde budgetten zijn bepalend voor de beleidskeuzes.

- Voor mensen met een arbeidsbeperking gaat het nodige veranderen. Uitgangspunt is dat zij naar vermogen blijven deelnemen aan het arbeidsproces.
- Jeugdzorg blijft vooralsnog voornamelijk regionaal georganiseerd. Uitgangspunt gemeente is: ‘Eén kind, één gezin, één plan, één aanspreekpunt’
- De communicatie over deze veranderingen wordt proactief ingericht.
- We moeten bewaken dat onze inwoners, waar nodig, de juiste zorg krijgen. Uitgangspunten zijn:
 - a. Lokaal organiseren waar het kan, regionaal waar het moet;
 - b. Cliëntenraad oprichten;
 - c. Bij aanbesteding van zorg, uitgaan van eilandsituatie;
 - d. Mensen binnen een versterkt netwerk zo lang mogelijk thuis laten wonen;
 - e. Mogelijke overschotten in aparte bestemmingsreserve onderbrengen;
 - f. Signalering, inrichting zorgloket, integraal samenwerken goed organiseren en faciliteren;
 - g. De inwoner met zorgbehoefte krijgt passende zorg.
 - h. De gemeente streeft er naar om passende zorg te realiseren rondom de zwangerschap.

Welzijn, cultuur en sport

- Cultuur is belangrijk voor het eiland en verdient dus aandacht en ondersteuning. De gemeente vervuld daarbij een faciliterende rol.
- Het bezoekerscentrum “De Tonnenloods” biedt het eiland en het Werelderfgoed Waddenzee de kans zich te presenteren aan bezoekers. De rol en betrokkenheid van de gemeente is gericht op de planologie, vergunningverlening en het verstrekken van een gelimiteerde structurele bijdrage. De gemeentelijke visie op natuur en (milieu)educatie zal hierin worden meegenomen. De gemeente is geen risicodragers bij de exploitatie. Het Centrum voor Natuur en Landschap zal als gevolg daarvan plaats gaan maken voor woningbouw.
- Het “ Behouden Huys” is en blijft de schatkamer van onze cultuur.
- Dat Leeuwarden in 2018 Culturele Hoofdstad van Europa wordt, mag niet voorbij gaan aan Terschelling. De gemeente is alert in het grijpen van kansen die een culturele versterking bewerkstelligen en onderhoudt de verbinding naar de organisatie.
- Diverse subsidies voor welzijn, cultuur en sport zijn dit jaar gekort. Inzet is om op korte termijn niet meer te bezuinigen. Daar waar in vergelijkbare gevallen subsidieontvangers nu ongelijk behandeld worden, zal in deze periode naar gelijkheid gestreefd. Aan een financiële bijdrage worden in principe prestatieafspraken verbonden.
- Een initiatief om te komen tot een golfbaan wordt welwillend behandeld, mits landschappelijk goed ingepast en niet in de polder gesitueerd.
- De mogelijkheden voor verdere privatisering van voorzieningen zullen in deze periode nader worden onderzocht. Het accommodatiebeleid zal worden geactualiseerd.
- Er zal worden geanticipeerd op de noodzaak om het zwembad na 2016 te blijven exploiteren.

Financiering en belastingen

Voor het sluitend krijgen van de gemeentelijke begroting gelden de volgende uitgangspunten:

- Voor het oplossen van begrotingstekort wordt naar een evenwicht gezocht in:
 - besparingen binnen de ambtelijke organisatie door middel van efficiency en deregulering
 - bezuinigingen op uitvoeringstaken
 - en vergroten van de inkomsten door belastingmaatregelen;
- Geen enkel programma wordt op voorhand uitgezonderd van bezuinigingen maar kwetsbare groepen in de samenleving worden ontzien;
- Beleidskeuzes verdienen de voorkeur boven de "kaasschaafmethode". Daarbij wordt nadrukkelijk gekeken naar kerntaken, nut en noodzaak en de effectiviteit van bestaand beleid;
- Ter financiering van uitgaven, zal ambitieus en inventief gebruik worden gemaakt van fondsen en subsidies.

Verder gelden de volgende randvoorwaarden:

1. Er wordt een ruimhartig kwijtscheldingsbeleid toegepast om zo ongewenste inkomenseffecten van financieel zwakkeren tegen te gaan.
2. De afvalstoffenheffing en het rioolrecht zijn kostendekkend.
3. Bij deelname aan gemeenschappelijke regelingen streven wij na dat het "trap op/trap af" principe gevolgd wordt.
4. Voor het creëren van financiële ruimte geldt het principe nieuw voor oud.
5. De reeds in de meerjarenbegroting opgenomen ontwikkeling van het tarief voor de toeristenbelasting is leidend. De huidige inning van toeristenbelasting kent een aantal nadelen: hoge inningskosten, niet alle overnachtingen worden aangeslagen door forfaitair systeem. De inning moet effectiever worden georganiseerd. Zo mogelijk wordt gekoppeld aan het afrekenen van het bootkaartje. We wensen de invoering hiervan samen met de gemeente Vlieland op te pakken.

3. Samenstelling College van B&W, incl. portefeuillevdeling

Het College zal bestaan uit de burgemeester en 3 wethouders;

Portefeuillevdeling:

Burgemeester

- bestuurlijke coördinatie
- integraal veiligheidsbeleid (openbare orde en veiligheid, politie, brandweer, rampenbestrijding, horecabeleid)
- personeel en organisatie
- burgerzaken
- informatie en automatisering
- samenwerking Waddeneilanden,
- strandvonderij
- financiën en belastingen

PvdA –eerste locoburgemeester

- ruimtelijke ordening (ontwikkelvisie)
- volkshuisvesting
- onderwijs
- welstand/erfgoed
- cultuur (tonnenloods)

VVD –tweede locoburgemeester

- publiekscommunicatie (burgerparticipatie)
- Economische zaken, recreatie en toerisme
- vergunningverlening, toezicht, handhaving
- Sport

CDA – derde locoburgemeester

- landbouw, natuur
- Duurzaamheid (ambitiemanifest)
- Grondzaken
- Beheer gemeentelijke eigendommen,
- Kustbeheer,
- milieu (inclusief afvalverwerking),
- openbare werken,
- waterzaken,
- verkeer en vervoer inclusief havenzaken/havenbedrijf

De portefeuilles welke in meerdere of mindere mate betrekking hebben op het Sociale domein worden op korte termijn verdeeld tussen de drie wethouders.

- vrijwilligersbeleid,
- sociale zaken en werkgelegenheid
- volksgezondheid
- zorg en welzijn (waaronder WMO)
- integraal jeugdbeleid

Terschelling, 6 mei 2014

Namens de PvdA-fractie:
Christa Oosterbaan

Namens de VVD-fractie:
Amarins Geveke

Namens de CDA-fractie:
Ale Romar